

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-2-313 (Devralma)
Karar Sayısı : 11-45/1027-350
Karar Tarihi : 17.08.2011

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Dr. Murat ÇETİNKAYA,
Reşit GÜRPINAR, Prof. Dr. Metin TOPRAK

B. RAPORTÖRLER : Nur Seda KÖKTÜRK, Esmâ TEMEL

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: - Dentsply International Inc.
Temsilcileri: Av. Neşe ÖNDER ve Av. Filiz TOPRAK
Kore Şehitleri Cad. No: 17 Zincirlikuyu 34394 İstanbul

D. TARAFLAR

: - Dentsply International Inc.
221 West Philadelphia Street, Suite 60, York,
PA 17405-0872 ABD
- AstraZeneca PLC
2 Kingdom Street, London W2 6BD İNGİLTERE

E. DOSYA KONUSU: Astra Tech AB'nin tam kontrolünün Dentsply International Inc tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 12.7.2011 tarih ve 5129 sayı ile giren ve eksiklikleri en son 27.7.2011 tarih ve 5440 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri çerçevesinde düzenlenen 10.8.2011 tarih ve 2011-2-313/ Öİ-11-390.NSK sayılı Ön İnceleme Raporu, 11.08.2011 tarih ve REK.0.16.00.00-120/482 sayılı Başkanlık Önergisi ile 11-45 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; söz konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi anlamında hâkim durum yaratan veya mevcut bir hâkim durumu güçlendiren ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran bir işlem olmadığı, dolayısıyla işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Devralan: Dentsply

Dentsply geniş bir yelpazeye yayılan profesyonel dental ürünlerin tasarımı, geliştirilmesi, üretimi ve pazarlanması işleri ile iştigal etmektedir. Dentsply, halka açık bir şirket olup, Türkiye'de DFT Diş Hekimliği Ürünleri A.Ş. unvanlı bir iştiraki bulunmaktadır.

Dentsply'in faaliyet gösterdiği üç temel iş segmenti şunlardır: Dental sarf malzemeleri, dental laboratuvar ürünleri ve özellikli dental ürünler.

- 50 a) Dental sarf malzemeleri segmenti: Hastaların tedavisi için diş hekimi muayenehanelerinde kullanılan küçük çaptaki dental ekipmanları kapsamaktadır.
b) Dental laboratuvar ürünleri: Diş laboratuvarlarında diş uygulamalarının hazırlanmasında kullanılmaktadır.
c) Özellikli dental ürünler: Diş muayenelerindeki ve laboratuvarlarındaki özellikli tedavi ürünlerini kapsamaktadır.
d) Dental olmayan ürünler: Yukarıda belirtilmiş olan ana dental faaliyet konularına ek olarak, Dentsply ayrıca dental olmayan ürünlerin üretimi ile de iştirak etmektedir. Bunlar takı, golf klübü şapkaları ve diğer döküm ürünlerinde kullanılan daha çok yatırım amaçlı döküm ürünleridir.

60 Ayrıca Dentsply, İsviçre merkezli iştiraki olan Maillefer aracılığıyla, dental implantoloji işleminde kullanılan birçok alet ve parçaları OEM bazında (OEM: original equipment manufacturer, orijinal ürün üreticisi) dental implant sistemleri sağlayıcılarına satmaktadır. Dentsply söz konusu ürünleri doğrudan nihai kullanıcılara satmamaktadır.

Bunun dışında 2010 yılında Dentsply'in dental implant sistemleri ve diğer diş ile ilgili ürünlerin (diş macunları da dâhil olmak üzere) imalatı ile iştirak eden ve Koreli bir firma olan DIO Corporation'ın %16'sını devraldığı ifade edilmiştir. DIO şirketinin esas itibarıyla Asya'da, özellikle Kore, Çin ve Rusya'da aktif olarak faaliyet gösterdiği belirtilmiştir.

H.1.2. Devreden: Astra Zeneca PLC

70 Hedef şirket olan Astra Tech, Astra Tech International AB'nin yüzde yüzüne sahip olduğu iştirakidir. Astra Tech International AB'nin de hisselerinin yüzde yüzü Astra Zeneca PLC (AstraZeneca)'ye aittir. AstraZeneca bir İngiliz ilaç ve sağlık hizmetleri şirketi olup, esas olarak kardiyovasküler, gastrointestinal, enfeksiyon, sinirbilimi, onkoloji ve solunum-enflamasyon alanlarında faaliyet göstermektedir. AstraZeneca dental implantları pazarında sadece Astra Tech vasıtası ile faaliyette bulunmaktadır.

H.1.3. Devredilen: Astra Tech

Astra Tech, 1948 yılında medikal ürünlerin dağıtımını amacıyla kurulmuştur. Astra Tech'in faaliyetleri, iki iş kolundan oluşmaktadır: Dental Grubu, Sağlık Grubu.

- 80 (a) Dental Grubu; dental implant gövdesi, nihai abutment ve bunlarla ilgili alet/aksesuarlar dâhil olmak üzere, esas olarak ve sadece dental implant sistemlerinin geliştirilmesi, üretimi ve pazarlanması faaliyetlerine odaklanmıştır.
(b) Sağlık Grubu; (i) sadece hidrofilik kateter üretimi odaklı Üroloji segmenti ve (ii) otolog kan transfüzyonu, apse drenajı ve diğer cerrahi ürünler dâhil olmak üzere cerrahi segmentini kapsamaktadır.

Astra Tech kendisine ait dental implant ürünlerini Türkiye'de EOT Sağlık Hizmetleri Tic. Ltd. Şti. adında bağımsız bir distribütör vasıtasıyla dağıtmaktadır.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

Bildirime konu işlem kapsamında tarafların faaliyet alanlarının sadece dental implant sistemleri pazarında yatay olarak örtüştüğü görülmektedir.

Dental implant sistemleri şunlardan oluşmaktadır:

- İmplant gövdesi: Dental implant gövdesi diş etinin altındaki kemiğe cerrahi olarak yerleştirilen metal posttur.
- 90 • Abutment: Abutment, implant gövdesine çivilenmekte veya yapıştırılmakta olup prostetik veya yapay dişin yerleştirileceği bağlantı aparatıdır.
- Yardımcı ürünler: istenilen görüntü ve cerrahi araçlar gibi implant özellikli araçlar oluşturulurken dental laboratuvarlarda kullanılan implant analoglarını ve kapatma vidalarını içermektedir. Yardımcı ürünlerin satımı sınırlı olup, daha da önemlisi, bunlar her bir sağlayıcının kendi ürettiği implant gövdesi ve abutment'i ile kullanılabilir. Dolayısıyla müşterinin yardımcı ürünleri aparatı ve abutmentini aldığı sağlayıcıdan temin etmesi gerekmektedir. Yardımcı ürünler bütün sağlayıcılar tarafından satışa sunulmaktadır.

100 İmplant gövdeleri ve abutmentler genellikle ağız ve çene cerrahlarına, diş kliniklerine veya uzman diş hekimlerine, bir sistem olarak satılmaktadır. Ayrıca, farklı imalatçılardan temin edilen implant gövdeleri ve abutmentler genellikle birbirleriyle uyumlu değildir. Taraflar, implant gövdelerinin ve abutmentlerin yaklaşık %80 ile %90'ının, tek bir sağlayıcıdan bir sistem olarak temin edildiğini belirtmektedir.

Dental implant sistemlerine ilişkin pazarın diş prostetikleri (kronlar, köprüleri ve takma dişler vb.) pazarından farklı bir pazar olduğu da ifade edilmektedir. Öncelikle, dental implantlar sadece tamamen bir diş kaybı olduğu takdirde kullanılırken, kronlar veya köprüler tipik olarak bir dişi kurtarmak, yenilemek veya estetiğini iyileştirmek amacıyla yapılmaktadır. İkinci olarak, dental prostetik materyalleri laboratuvarlar veya genel diş hekimleri tarafından diş ürünleri depoları veya diğer standart dağıtım kanalları vasıtasıyla temin edilebilmektedir; çünkü bu gibi karmaşıklık arz etmeyen ürünler açısından sağlayıcının özel talimatlarına ihtiyaç bulunmamaktadır. Buna karşın, dental implantların satımında sağlayıcı veya dağıtıcıların bu hususta eğitim almış çalışanları tarafından verilecek hususi talimatlara uygun kullanım gerekmektedir.

110 Üçüncü olarak, kron ve köprüler gibi dental prostetikler genel olarak farklı müşteri gruplarına satılmaktadır. Dental prostetiklerin yerleştirilmesi işlemi bütün genel diş hekimleri tarafından yapabilecek olağan bir işlem olmasına karşın dental implantların yerleştirilmesi işlemi karmaşık bir cerrahi prosedür gerektirmektedir. Tüm bu hususlar birlikte ele alındığında, dosya kapsamında ilgili ürün pazarı "dental implant sistemleri" pazarı olarak belirlenmiştir.

120 Yukarıda belirtilmiş olduğu üzere, tarafların faaliyetlerinin yatay olarak örtüştüğü tek pazar dental implant sistemleridir. Bu nedenle "*dental implant sistemleri*"nin etkilenen pazarı teşkil ettiği anlaşılmaktadır. Dosya mevcudunda yer alan bilgilere göre, işlem kapsamında Türkiye pazarı açısından dikey olarak etkilenen pazar bulunmamaktadır.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

İlgili ürün pazarı kapsamında yer alan ürünlerin Türkiye genelinde satımının mümkün olması ve pazar farklılaşması yaratacak faktörlerin bulunmaması nedeniyle ilgili coğrafi pazar Türkiye olarak belirlenmiştir.

H.3. Değerlendirme

H.3.1. İşlemin Niteliği Açısından Yapılan Değerlendirme

130 Bildirim konusu devralma işlemi neticesinde Astra Tech şirketinin kontrolünün değişmesi nedeniyle, anılan işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin 1. fıkrası kapsamında bir devralma olduğu sonucuna varılmıştır.

H.3.2. Bildirim Yükümlülüğü Açısından Yapılan Değerlendirme

2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin 1. fıkrası "Bu Tebliğ'in 5. maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma işleminde;

- a) İşlem taraflarının Türkiye ciroları toplamının yüz milyon TL'yi ve işlem taraflarından en az ikisinin Türkiye cirolarının ayrı ayrı otuz milyon TL'yi veya
- b) İşlem taraflarından birinin dünya cirosunun beş yüz milyon TL'yi ve diğer işlem taraflarından en az birinin Türkiye cirosunun beş milyon TL'yi,

140 aşması halinde söz konusu işlemin hukuki geçerlilik kazanabilmesi için Kuruldan izin alınması zorunludur." demek suretiyle hangi tür birleşme ya da devralma işlemlerinin Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olduğunu belirlemektedir.

Dosya mevcudunda yer alan bilgilere göre tarafların 2010 yılına ilişkin ciroları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 1: Tarafların 2010 Yılına İlişkin Ciroları (TL)

Taraflar	Dünya	Türkiye
Dentsply (Devralan)	(.....)	(.....)
Astra Tech (Devredilen)	(.....)	(.....)
Astra Zeneca (Devreden)	(.....)	(.....)

Taraflardan Astra Zeneca'nın ve Astra Tech'in dünya cirolarının beş yüz milyon TL'yi, diğer taraf olan Dentsply'nin Türkiye cirosunun da beş milyon TL'yi aşması nedeniyle bildirim konusu işlemin izne tabi olduğu sonucuna varılmıştır.

H.3.3. 4054 Sayılı Kanun'un 7. maddesi Açısından Değerlendirme

150 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinin hükmü uyarınca bir pazarda hâkim durum doğuran ya da mevcut bir hâkim durumu güçlendiren ve bunun sonucunda rekabetin önemli ölçüde azalmasına yol açan birleşme ve devralmalar yasaklanmaktadır.

Dosya kapsamında edinilen bilgilere göre Türkiye dental implant sistemleri pazarının özellikleri; (i) dinamik ve hızlı bir büyüme göstermesi; (ii) son yıllarda pazara çok sayıda sağlayıcı girmesi (iii) sağlayıcıların büyük çoğunluğunun ürünleri nihai kullanıcılara lokal dağıtıcılar aracılığı ile sağlaması olarak sıralanabilmektedir.

Raportörlerce, Dentsply ve Astra Tech'in rakibi olan en büyük dört teşebbüsten 2009 ve 2010 yılları Türkiye pazarındaki implant satış değerleri talep edilmiş, bu bilgiler doğrultusunda teşebbüslerin satış değerlerine ve satış değeri bazlı pazar paylarına 160 aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir.

Tablo 2: Türkiye İmplant Sistemleri Pazarındaki Teşebbüslerin 2009-2010 Yıllarındaki Satış Değerleri

Teşebbüs	Satış Değeri (TL)	
	2009	2010
Dentsply	(.....)	(.....)
Astra Tech	(.....)	(.....)
UMG-Biohorizons	(.....)	(.....)
Mutlu-Zimmer	(.....)	(.....)
Misdent-MIS Implants	(.....)	(.....)
Batı Dental-Straumann	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	(.....)

Tablo 3: Türkiye İmplant Sistemleri Pazarındaki Teşebbüslerin 2009-2010 Yıllarındaki Satış Değeri Bazlı Pazar Payları

Teşebbüs	Pazar Payı (%)	
	2009	2010
Dentsply	(.....)	(.....)
Astra Tech	(.....)	(.....)
UMG-Biohorizons	(.....)	(.....)
Mutlu-Zimmer	(.....)	(.....)
Misdent-MIS Implants	(.....)	(.....)
Batı Dental-Straumann	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	(.....)

Yukarıdaki tablolarda görüleceği üzere, işlem taraflarının ve ilk dört rakiplerinin bulunduğu pazar payı hesaplamasında, işlem taraflarının toplam pazar payı 2009 yılı için %(.....), 2010 yılı için %(.....) olarak gerçekleşmiştir.

170 Bununla birlikte Türkiye dental implant sistemleri pazarına söz konusu hesaplama dâhil olmayan ve özellikle son 5 yıl içerisinde pazara giriş yapan çok sayıda firmanın bulunduğu ifade edilmekte, bunlara örnek olarak Nobel Biocare, Tekka, AlphaBio, Implantium, Implant Direct, Dentiss, Tekka Implant, Global Implant Solutionz LLC, Biomet 3i adlı sağlayıcılar verilmektedir. Yine AGS Medikal adlı bir şirket de yakın zamanda ve üretimini de Türkiye’de gerçekleştirmek üzere dental implant pazarına giriş yapmıştır. Bu bağlamda Türkiye’de dental implant pazarında faaliyet gösteren tüm teşebbüslerin ciroları hesaplamaya dâhil edildiğinde işlem taraflarının toplam pazar paylarının daha düşük çıkacağı görülmektedir.

180 Nitekim Bildirim Formu’nda yer alan pazarın toplam tahmini satış hacmi baz alınarak yapılan hesaplama göre işlem tarafları ile başlıca rakiplerinin pazar paylarının gösterildiği tablo aşağıdaki gibidir:

Tablo 4: 2008-2010 Yıllarına İlişkin Dental İmplant Sis. Pazar Payları (Birim/Satış Adedi olarak) (%)

Sağlayıcı	2008	2009	2010
Dentsply	(.....)	(.....)	(.....)
Astra Tech	(.....)	(.....)	(.....)
Biohorizons	(.....)	(.....)	(.....)
MIS Implants	(.....)	(.....)	(.....)
Zimmer Dental	(.....)	(.....)	(.....)
Straumann	(.....)	(.....)	(.....)
Nobel Biocare	(.....)	(.....)	(.....)

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere, devir işlemi sonrasında, etkilenen pazarda şirketin pazar payı yaklaşık %(.....)’e ulaşacak, diğer bir ifadeyle, Dentsply’in devir öncesi payına sadece %(.....)-%(.....)’lik bir pay daha ekleyecektir.

190 Ayrıca, pazarda küresel nitelikteki şirketler ile doğrudan rekabet içinde bulunan kaliteli ürün satışı yapan birçok küçük çaplı şirket de bulunmaktadır. Dosyadaki bilgilere göre, şu an Türkiye’de yaklaşık 100-140 adet firmanın dental implant sistemi satışı gerçekleştirdiği tahmin edilmektedir. Bu şirketler son yıllarda pazar paylarını önemli ölçüde artırmışlardır. Ayrıca Türkiye’deki dental implant pazarı yenilenen ve büyüyen dinamik bir pazar olup, hâlihazırda dünyada dental implant sistemleri pazarı %7-%10 kadar büyürken bu rakam Türkiye’de %15-30 arasındadır. Türkiye’deki dental implant talebinin önemli ölçüde artacağı, böylelikle daha fazla ağız ve çene cerrahının, diş klinikleri ve diğer dental implant sistemlerinin müşterileri hastalara dental implant hizmetleri sunacağı öngörülmektedir. Bu gelişmenin (i) dünya pazarındaki aktörlerden

200 daha düşük maliyetlerle dental implant sistemleri üretebilecek yerel Türk imalathanelerinin kurulması, (ii) pazardaki ufak çaplı rakiplerin artması, (ii) Türkiye'nin "diş turizm" için öncelikli destinasyon olma özelliğinin devam etmesi ile daha da güçleneceği belirtilmektedir.

Talep açısından bakıldığında ağız ve çene cerrahlarının, klinik uzmanlarının ve uzman diş hekimlerinin marka seçimlerinin temel olarak ürünlerin özelliklerinin (estetik, kolay kullanım vs.), güvenilirliğinin, ürün kalitelerinin yanı sıra markalar tarafından sağlanan eğitim ve desteklere de dayandığı ifade edilmektedir. Sağlayıcıların çoğunun, marka değişimini kolaylaştırabilmek adına, müşterilere çok cazip tekliflerde bulunmaları nedeniyle değiştirme (geçiş) maliyeti (araç ve eğitim maliyeti) çok azdır. Bu teklifler arasında ücretsiz eğitim hizmetleri, ücretsiz yardımcı ürünler ve cerrahi araçlar da bulunmaktadır. Ayrıca, büyük müşteriler genellikle farklı sağlayıcılardan temin ettikleri birden fazla dental implant sistemini de kullanmaktadırlar.

210 Türkiye'deki dental implant sistemleri pazarına girmek için önemli engeller bulunmamaktadır. Son yıllarda küçük çaplı rakip şirketlerin pazara girmesi bu durumun en önemli göstergesidir. Küçük çaplı pazar aktörleri Türkiye'de az sayıda satış elemanı veya üçüncü kişi dağıtıcılar ile kolaylıkla sistemlerini kurabilmektedirler. Pazara yeni giren bir aktörün ürünlerini dağıtabilecek çok sayıda distribütör de bulunmaktadır. Münhasır dağıtım sistemi sektörün özelliklerinden biri değildir.

Yukarıda yer verilen hususlar değerlendirildiğinde, dosya konusu devralma işlemi sonucunda ilgili pazarda hâkim durum yaratılmasının veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesinin söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

220 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı "Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.